

RAADSINFORMATIEBRIEF

17R.00088

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 14 februari 2017

Portefeuillehouder(s) : wethouder Haring

Portefeuille(s) : Economische Zaken

Contactpersoon : R. van Doggenaar

Tel.nr. : 8434

E-mailadres : doggenaar.r@woerden.nl

17R.00088

Onderwerp:

Intentieverklaring 'Snel internet buitengebied Provincie Utrecht'

Kennisnemen van:

Ondertekening intentieverklaring 'Snel internet buitengebied Provincie Utrecht'

Inleiding:

Een goede internetverbinding is (nagenoeg) verworven tot een basisbehoefte. Op veel plekken in het buitengebied is het bestaande internetnetwerk niet capabel om aan de huidige én toekomstige vraag naar internet (lees data) te voldoen. Uit onderzoek blijkt dat de Provincie Utrecht 12.452 percelen, waarvan 857 in de gemeente Woerden, met een trage internetverbinding kent. De Provincie Utrecht heeft een bedrag van één miljoen euro gereserveerd om de realisatie van snel internet in het buitengebied te stimuleren. Gemeenten kunnen gebruik maken van de provinciale bijdrage, mits zij participeren in een door de provincie voorgelegde intentieverklaring. De gemeente Woerden heeft de intentieverklaring 'Snel internet buitengebied Provincie Utrecht' op 9 januari 2017 ondertekend.

Kernboodschap:

De intentieverklaring 'Snel internet buitengebied Provincie Utrecht' richt zich op alle percelen in de gemeente Woerden, die een downloadsnelheid hebben van minder dan 30 Mbit/s. In vakjargon worden dit ook wel de 'witte' percelen genoemd. Om discussies rond staatssteun te voorkomen is gekozen voor percelen met een downloadsnelheid lager dan 30 Mbit/s. Dit is de grens die de Europese Commissie op dit gebied hanteert. In de gemeente Woerden betreft het in totaal 857 percelen. De Woerdense percelen bevinden zich langs diverse wegen. Een totaaloverzicht van de adressen per kern is bijgevoegd bij deze raadsinformatiebrief. Gezien het feit dat netwerkaanbieders voortdurend veranderingen aanbrengen in hun netwerken, betreft het een organisch document dat om de zoveel tijd een update heeft.

De gemeente Woerden kan door ondertekening van de intentieverklaring aanspraak maken op een bedrag van € 45.788,63. Het bedrag is gebaseerd op een vast bedrag van € 10.000 per gemeente en een variabele bijdrage van € 41,76 per wit perceel. Waar nodig zal de gemeente Woerden gebruik maken van het door de provincie ter beschikking gestelde geld. Overigens zal het geld primair worden gebruikt voor het proces om tot een pre-competitieve vraagbundeling te komen. Het ter beschikking gestelde geld is niet bestemd voor de daadwerkelijke aanlegkosten, zoals graafwerk e.d. Hiervoor zou het ter beschikking gestelde budget bij lange na niet toereikend zijn. Voor de daadwerkelijke aanlegkosten moet rekening worden gehouden met een

gemiddelde kostenpost van € 3.000,- tot 4.000,- per perceel.

De gemeente Woerden is momenteel, onder leiding van het programmabureau Utrecht West, in gesprek met omliggende gemeenten om een gezamenlijk vraagbundelingsproces vorm te geven. Eerdere pogingen om tot een vraagbundeling te komen, denk hierbij bijvoorbeeld aan het initiatief 'Zegveld op glasvezel', worden hierbij uiteraard in ogenschouw genomen. Marktpartijen vragen een minimale massa aan percelen om de business case voor hun interessant te maken. Hierbij moet worden gedacht aan een minimumaantal van rond de 800 tot 1100 percelen. Enkel dan kunnen schaalvoordelen mogelijk opwegen tegen de hoge aanlegkosten. Woerden bevindt zich aan de ondergrens van het minimumaantal percelen. Samenwerking met omliggende gemeente voor schaalvergroting is wenselijk. Overigens zal ook in dat geval door marktpartijen een bijdrage van de bewoners worden gevraagd. Schaalvergroting geeft trouwens geen zekerheden. We blijven als gemeente erg afhankelijk van de opstelling van marktpartijen.

Naast het bovengenoemde vraagbundelingsproces wordt tevens onderzocht op welke wijze Woerden en omliggende gemeenten willen omgaan met aanlegdrempels. Hierbij kan gedacht worden aan voorgeschreven graafdiepten, leges- en degeneratiekosten. Wanneer gemeenten in gezamenlijk verband een vraagbundeling willen organiseren, zullen zij ook overeenstemming moeten bereiken op het gebied van gemeentelijke aanlegdrempels.

Het is op dit moment niet mogelijk om duidelijkheid te verschaffen over de termijn waarop bewoners over de haalbaarheid van het aanleggen van een netwerk voor snel internet in het buitengebied en de daarmee gepaard gaande kosten per huishouden kunnen worden geïnformeerd. Voorafgaand aan het vraagbundelingsproces zal een interessepeiling moeten worden uitgevoerd. Tijdens de interessepeiling zullen bewoners op de hoogte worden gebracht van richtprijzen voor de aanschaf van snel internet. De gesprekken met marktpartijen om daadwerkelijk tot een convenant te komen, vinden echter pas na de interessepeiling plaats. De uitslag van de interessepeiling is immers nodig om marktpartijen te interesseren voor ondertekening van een convenant. Pas na ondertekening van het convenant weten we precies welke kosten een marktpartij in rekening zal brengen. Het is lastig om hier nu al een datum/ periode aan te koppelen. Marktpartijen kunnen ervoor kiezen om een periode geen convenanten te ondertekenen, omdat zij zich willen richten op het netwerk dat zij reeds in beheer hebben. In den landen zien wij regelmatig, dat marktpartijen een verdragende rol spelen in soortgelijke processen. Als gemeenten blijven wij ook op dit punt erg afhankelijk van marktpartijen. De planning in bijgevoegde plan van aanpak van het programmabureau is slechts indicatief. Overigens consulteren wij vanuit de regionale werkgroep voortdurend marktpartijen om te weten waar zij staan en wat we kunnen verwachten.

Momenteel wordt er in regionaal verband aan een website gewerkt, waarop bewoners het laatste nieuws rondom het initiatief tot vraagbundeling kunnen volgen. Op de website zal onder andere een Q en A met de meest gestelde vragen worden geplaatst. De website zal via de volgende URL te raadplegen zijn: www.snelinternetutrechtwest.nl. De website zal in februari van dit jaar *live* gaan.

Financiën:

n.v.t.

Vervolg:

De intentieverklaring richt zich op de periode 2017 – 2019. In deze periode worden de onderstaande fasen doorlopen. In het bijgevoegde plan van aanpak van programmabureau Utrecht-West is een indicatieve planning opgenomen.

Fase	Activiteit/ thema's
1. Oriëntatie	<ul style="list-style-type: none"> Hoe gaan we het aanpakken Plan van aanpak Subsidieaanvraag Communicatiestrategie
2. Verlagen aanlegdrempels	<ul style="list-style-type: none"> Voorstel beperken aanlegdrempels (zoals degeneratiekosten, leges, graafdiepte, etc.) Uitwerken financiële en juridische consequenties hiervan

	<ul style="list-style-type: none"> • Voor zover nodig: besluitvormingstraject B&W en gemeenteraad
3. Marktconsultatie	<ul style="list-style-type: none"> • Verkennende gesprekken met marktpartijen
4. Interessepeiling	<ul style="list-style-type: none"> • Inrichting en bemensing Snel internet-loket • Meer duidelijkheid over het af te bakenen gebied • Informatiebijeenkomsten en andere communicatie met bewoners buitengebied • Mobiliseren netwerk buurtambassadeurs Interessepeiling • Adresbestand met geïnteresseerden
5. Afspraken met marktpartijen	<ul style="list-style-type: none"> • Set van afspraken met marktpartij (convenant) inclusief besluitvormingstraject B&W
6. Vraagbundeling*	<ul style="list-style-type: none"> • Uitgevoerd door marktpartij • Contracteren bewoners
7. Realisatie*	<ul style="list-style-type: none"> • Aanleg en beheer snel internet (glasvezel)

* Fase 1 tot en met 5 worden uitgevoerd door de gemeenten en het programmabureau Utrecht-West. Fase 6 en 7 worden uitgevoerd door een marktpartij.

Bijlagen:

1. Intentieverklaring snel internet buitengebied Provincie Utrecht (16.021358);
2. Bijlage behorend bij de intentieverklaring snel internet buitengebied Provincie Utrecht (16i.05920);
3. Overzicht witte percelen per kern gemeente Woerden (17i.00444)
4. Plan van aanpak Programmabureau Utrecht-West (17i.00441)

De secretaris

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester

bij afwezigheid

V.J.H. Molkenboer

INTENTIEVERKLARING

SNEL INTERNET BUITENGEBIED PROVINCIE UTRECHT

DOELSTELLING:

De Provincie Utrecht, Gebiedsraad O-gen, Gebiedscommissie Utrecht-West en de Utrechtse gemeenten willen snel internet (breedband) beschikbaar maken voor het buitengebied¹. Dit is van cruciaal belang om de economische en maatschappelijke kansen van de buitengebieden in de provincie Utrecht te vergroten en te versterken. Daarom willen partijen zich inspannen voor de realisatie van snel internet in de buitengebieden in de periode 2017-2019. Deze ambitie vereist gemeenschappelijke kaders en afspraken, welke in deze intentieverklaring zijn verwoord.

ONDERGETEKENDEN:

1.	Provincie Utrecht	Gedeputeerde dhr. B. Krol
2.	Gebiedscommissie Utrecht-West	Voorzitter dhr. J.W. Verkroost
3.	Gebiedsraad O-gen	Voorzitter dhr. J.T. Wolleswinkel
4.	Gemeente Amersfoort	Wethouder mw. Y. Kemmerling
5.	Gemeente Baarn	Wethouder dhr. T.G.W. Jansma
6.	Gemeente Bunnik	Wethouder dhr. R. Zakee
7.	Gemeente Bunschoten	Wethouder dhr. B. Koops
8.	Gemeente De Bilt	Wethouder mw. J.L. van Hulst-Mazirel
9.	Gemeente De Ronde Venen	Wethouder dhr. A. Goldhoorn
10.	Gemeente Eemnes	Wethouder dhr. N.L. Rood
11.	Gemeente Houten	Wethouder dhr. H.J.C. Geerdes
12.	Gemeente IJsselstein	Wethouder dhr. H.C.V. Veldhuijsen
13.	Gemeente Leusden	Wethouder dhr. J. Overweg
14.	Gemeente Lopik	Wethouder dhr. J.R.C. van Everdingen
15.	Gemeente Montfoort	Wethouder dhr. J.L.M. Vlaar
16.	Gemeente Nieuwegein	Wethouder dhr. J. Gadella
17.	Gemeente Oudewater	Wethouder dhr. L.W. Vermeij
18.	Gemeente Renswoude	Wethouder dhr. D. Vlastuin
19.	Gemeente Rhenen	Wethouder dhr. J. Kleijn
20.	Gemeente Soest	Wethouder mw. J. van Berkel-Vissers
21.	Gemeente Stichtse Vecht	Wethouder dhr. P. de Groene
22.	Gemeente Utrecht	Wethouder dhr. J. Kreijkamp
23.	Gemeente Utrechtse Heuvelrug	Wethouder dhr. G. Boonzaaijer
24.	Gemeente Veenendaal	Wethouder dhr. F.H. Beckerman
25.	Gemeente Vianen	Wethouder dhr. J.A.E. Landwehr
26.	Gemeente Wijk bij Duurstede	Wethouder dhr. H. Marchal
27.	Gemeente Woerden	Wethouder dhr. H.H.M. Haring
28.	Gemeente Woudenberg	Wethouder dhr. G.A. de Kruijff
29.	Gemeente Zeist	Wethouder dhr. S. Jansen

---

¹ Het betreft de witte percelen in het buitengebied van de provincie Utrecht. Om discussies rond staatssteun te voorkomen zijn deze begrensd tot de percelen met een downloadsnelheid die lager ligt dan 30 Mbit/s. Dit is de grens die de Europese Commissie hanteert.

OVERWEGEN DAT:

- I 13.889 percelen in het buitengebied van de provincie Utrecht momenteel niet de beschikking hebben over een hoogwaardige internetverbinding (NGA, minimaal 30 Mbit/s)²;
- II Het voor marktpartijen commercieel gezien minder aantrekkelijk is om dit gebied te ontsluiten i.v.m. hoge aanlegkosten;
- III Hoogwaardige internetverbindingen meer en meer een cruciale infrastructuur zijn voor economie, zorg, onderwijs en recreatie;
- IV Het ontbreken van een hoogwaardige internetverbinding voor deze 13.889 percelen daarom als probleem gezien wordt;
- V Het voor marktpartijen aantrekkelijk gemaakt moet worden om te investeren in de aanleg van hoogwaardige internetverbindingen;
- VI Gebleken is dat marktpartijen bereid zijn tot aanleg indien er voldoende belangstelling blijkt uit een pre-competitieve vraagbundeling gevolgd door voldoende contracten bij dienstenaanbieders op het toekomstige netwerk. Daarnaast is het wenselijk de aanlegkosten zo veel mogelijk te beperken en hiermee eventuele aanlegdrempels binnen gemeenten te minimaliseren;
- VII Er binnen de Provincie Utrecht meerdere initiatieven ten behoeve van de realisatie van snel internet actief zijn;
- VIII Deze initiatieven vragen om een goede onderlinge afstemming waarbij verschillende faseringen en snelheden mogelijk moeten zijn;
- IX Intergemeentelijke samenwerking de te hanteren werkwijze is om realisatie van snel internet in gemeentegrens overstijgende clusters te verwezenlijken en samenwerking loont.

SPREKEN DE VOLGENDE INTENTIES UIT:

1 Algemeen

1.1 Een pre-competitieve vraagbundeling³ uit te voeren

De pre-competitieve vraagbundeling kent in ieder geval de volgende uitgangspunten:

- Er vindt geen communicatie plaats t.a.v. exacte prijzen of abonnementen;
- Eindgebruikers wordt gevraagd om hun interesse te bekrachtigen;
- Er wordt enkel actie gezet op de witte percelen.

1.2 De drempels voor de aanleg van infrastructuur ten behoeve van hoogwaardig internet te minimaliseren

De drempels voor de aanleg van infrastructuur zijn van velerlei aard. Gemeenten zeggen toe in overleg met aanbieders t.a.v. de witte percelen te bezien op welke wijze de aanleg van de benodigde infrastructuur kan worden gerealiseerd tegen de laagst mogelijke kosten.

---

² Verkenning witte gebieden Provincie Utrecht, Dialogic, 15 maart 2016. Een overzicht van de witte percelen per gemeente vindt u in de toelichting

³ Pre-competitieve vraagbundeling, ook wel interessepeiling genoemd, heeft als doel de bewoners en ondernemers in het buitengebied enthousiast te maken om in de toekomst snel internet af te nemen. Het daadwerkelijke sluiten van contracten - de vraagbundeling - gebeurt in een volgende fase en is een verantwoordelijkheid van marktpartijen

1.3 Onderlinge samenwerking te zullen zoeken

In het kader van deze intentieverklaring komen de Provincie Utrecht, de Utrechtse gemeenten, Gebiedscommissie Utrecht-West en Gebiedsraad O-gen overeen dat Gebiedscommissie Utrecht-West en Gebiedsraad O-gen de opdracht krijgen om de afstemming tussen de gemeenten op zich te nemen. Deze afstemming heeft betrekking op de intergemeentelijke samenwerking t.a.v. de pre-competitieve vraagbundeling en het bundelen van krachten om drempels die de aanleg van de benodigde infrastructuur belemmeren te verlagen om op deze wijze op het benodigde schaalniveau met marktpartijen tot een succesvolle business case te kunnen komen.

2 De Provincie Utrecht is bereid gemeenten die participeren in deze intentieverklaring financieel te ondersteunen

De Provincie Utrecht stelt € 1 mln. ter beschikking ter ondersteuning van deze ambitie. Een deel van dit bedrag (€780.000) is direct beschikbaar voor gemeenten die de intentieverklaring ondertekenen. Het overige deel (€220.000) wordt ingezet voor algemene ondersteuning, zoals de inzet van de programmabureaus, de ondersteuning in het voortraject door onderzoeksbureau Dialogic en een eventuele promotiecampagne. De middelen die beschikbaar zijn voor gemeenten worden verdeeld op basis van een verdeelsleutel. Deze is opgebouwd uit een vast bedrag van €10.000 per gemeente (totaal € 260.000), waarnaast een bedrag van €520.000 lineair op basis van het aantal witte percelen van de participerende gemeenten wordt verdeeld. De totale bijdrage die gemeenten kunnen ontvangen is niet gelabeld aan specifieke onderdelen van het project en kunnen worden aangewend voor het waar mogelijk verlagen van aanlegdrempels, de pre-competitieve vraagbundeling en het verdere vervolg van het project. Het aantal witte percelen is per individuele gemeente bepaald in het verkennend onderzoek van Dialogic, zie hiervoor ook bijgevoegde toelichting.

De financiële ondersteuning wordt middels een subsidie beschikbaar gesteld op basis van een projectplan. Om voor de subsidie in aanmerking te komen moet voldaan worden aan de Subsidieverordening AVP 2016-2019 (vastgesteld 23 augustus 2016). Middelen die na aanwending t.b.v. de pre-competitieve vraagbundeling en het wegnemen van aanlegdrempels resteren kunnen worden gebruikt voor het vervolg van het project. Voorwaarde hierbij is dat de inzet van deze middelen aantoonbaar bijdraagt aan de doelstelling van dit project en dat deze worden aangewend buiten (risico's omtrent) staatssteun. De Provincie Utrecht zal geen leningen en/of garantstellingen verstrekken.

3 Duur intentieverklaring

Deze intentieverklaring wordt afgesloten voor de periode van 28 september 2016 tot en met 31 december 2019.

4 Wijziging

Indien zich onvoorziene omstandigheden voordoen met betrekking tot de uitvoering van deze intentieverklaring treden partijen met elkaar in overleg om te bezien in hoeverre de inhoud van deze intentieverklaring aanpassing behoeft.

Bijlage: toelichting n.a.v. aanpassingen intentieverklaring o.b.v. reacties gemeenten

Laatste pagina voor ondertekening.

Aldus akkoord bevonden en ondertekend te Utrecht d.d. 28 september 2016,

Namens Provincie Utrecht

Gedeputeerde dhr. R.W. Krol

Namens Gebiedsraad O-gen

Voorzitter dhr. J.T. Wolleswinkel

Namens Gebiedscommissie Utrecht-West

Voorzitter dhr. J.W. Verkroost

Namens gemeente Amersfoort

Wethouder mw. Y. Kemmerling

Namens gemeente Baarn

Wethouder dhr. T.G.W. Jansma

Namens gemeente De Bilt

Wethouder mw. J.L. van Hulst-Mazirel

Namens gemeente Bunnik

Wethouder dhr. R. Zakee

Namens gemeente Bunschoten

Wethouder dhr. B. Koops

Namens gemeente Eemnes

Wethouder dhr. N.L. Rood

Namens gemeente Houten

Wethouder dhr. H.J. C. Geerdes

Namens gemeente IJsselstein

Wethouder dhr. H.C.V. Veldhuijsen

Namens gemeente Leusden

Wethouder dhr. J. Overweg

Namens gemeente Lopik

Wethouder dhr. J.R.C. van Everdingen

Namens gemeente Montfoort
Wethouder dhr. J.L.M. Vlaar

Namens gemeente Nieuwegein
Wethouder dhr. J. Gadella

Namens gemeente Oudewater
Wethouder dhr. L.W. Vermeij

Namens gemeente Renswoude
Wethouder dhr. D. Vlastuin

Namens gemeente Rhenen
Wethouder dhr. J. Kleijn

Namens gemeente De Ronde Venen
Wethouder dhr. A. Goldhoorn

Namens gemeente Soest
Wethouder mw. J. van Berkel-Vissers

Namens gemeente Stichtse Vecht
Wethouder dhr. P. de Groene

Namens gemeente Utrecht
Wethouder dhr. J. Kreijkamp

Namens gemeente Utrechtse Heuvelrug
Wethouder dhr. G. Boonzaaijer

Namens gemeente Veenendaal
Wethouder dhr. F.H. Beckerman

Namens gemeente Vianen
Wethouder dhr. J.A.E. Landwehr

Namens gemeente Wijk bij Duurstede
Wethouder dhr. H. Marchal

Namens gemeente Woerden
Wethouder dhr. H.H.M. Haring

Namens gemeente Woudenberg
Wethouder dhr. G.A. de Kruif

Namens gemeente Zeist
Wethouder dhr. S. Jansen

TOELICHTING

INTENTIEVERKLARING SNEL INTERNET BUITENGEBIED PROVINCIE UTRECHT

INLEIDING

In deze toelichting bij de intentieverklaring 'Snel internet buitengebied provincie Utrecht' wordt een aantal van de gebruikte termen nader geduid. De reacties die door de verschillende gemeenten op de concept intentieverklaring zijn geleverd, zijn waar mogelijk meegenomen. Voor meer achtergrond verwijzen we naar de notitie 'Verkenning Witte Gebieden Provincie Utrecht' (maart 2016) en de 'Handreiking n.a.v. Masterclasses Utrechtse gemeenten' (augustus 2016), beiden opgesteld door Dialogic.

Deze toelichting gaat kort in op de artikelen welke verwoord zijn in de intentieverklaring. Voorafgaand worden enkele sleutelbegrippen nader belicht.

Type aansluitingen en witte gebieden

Met snel internet in het buitengebied van de provincie Utrecht¹ wordt breedbandinternet in de zogenaamde witte gebieden bedoeld. Dit zijn gebieden in het buitengebied buiten de bebouwde kom en geen bedrijventerreinen, waar op dit moment nog geen hoogwaardig breedbandinternet beschikbaar is. Onder hoogwaardig breedbandinternet worden de 'Next Generation Access' (NGA) netwerken verstaan, een term die de Europese Commissie gebruikt om dergelijke breedbandverbindingen te definiëren². Deze netwerken kunnen minimaal 30 Mbit/s gegarandeerde downloadsnelheid bieden. Onder deze definitie vallen in ieder geval de volgende bekabelde aansluitnetwerken:

- Glasvezelverbindingen;
- hoogwaardige kabelnetwerken (Ziggo);
- VDSL-netwerken (KPN) indien er meer dan 30 Mbit/s gegarandeerde downloadsnelheid geboden kan worden.

Naast de bekabelde aansluitingen worden in specifieke gevallen draadloze oplossingen (WiFi, 4G) aangeboden. Dit betreft met name afgelegen witte percelen, waar aanleg via bekabeling onrendabel is.

De genoemde witte percelen in de intentieovereenkomst zijn gebaseerd op bovenstaande definitie. Sommige gemeenten nemen ook de bedrijventerreinen mee in hun aanpak.

Problematiek aanleg snel internet in witte gebieden

Gelet op de marktwerking zou snel internet in het buitengebied door marktpartijen opgepakt moeten worden. Gebleken is dat de marktpartijen hierin terughoudend zijn omdat het niet rendabel is. De aanlegkosten van de infrastructuur zijn relatief hoog, gemiddeld €2.000- €2.500

---

¹ Dit project is eveneens opengesteld voor de gemeenten Leerdam en Zederik. De additionele kosten hiervoor worden gedragen door de Provincie Utrecht.

² [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013XC0126\(01\)&rid=2](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013XC0126(01)&rid=2)

per perceel in het buitengebied. Overheden kennen zich hier een stimulerende rol in³ toe. Dit moet uiteindelijk leiden tot het resultaat dat marktpartijen de realisatie van breedbandinternet oppakken. De kosten vertalen zich in een toeslag voor bewoners van het buitengebied van €10 tot €15 per maand.

Wie de realisatie van breedbandinternet op zich neemt zal met name afhangen van de voorwaarden waaronder gemeenten en marktpartijen tot overeenstemming komen. Mogelijk is dit ook een coöperatie⁴. Dit zal onder andere afhangen van kosten en tijdstip van realisatie.

Markt versus coöperatie

Door de ligging in het buitengebied was het in het verleden voor marktpartijen niet rendabel om percelen in 'de witte gebieden' aan te sluiten. In het nabije verleden, waarin zowel markt als overheid niet in de vraag naar breedbandinternet voorzagen, is in veel delen van Nederland geprobeerd door middel van coöperaties toch snel internet te realiseren. De conclusie na de beoordeling van de resultaten van ruim 80 van deze coöperatieve initiatieven is dat de ruime meerderheid hiervan niet tot succes heeft geleid. Een tweede conclusie is dat het merendeel van de initiatieven bij gemeentelijke of provinciale overheden heeft aangeklopt voor garantstellingen en/of leningen. Dit betreft garantstellingen/leningen van enkele tot tientallen miljoenen euro's, welke vervolgens veelal niet tot het gewenste resultaat leiden⁵. De benodigde investering om in het buitengebied van de provincie Utrecht breedband te realiseren wordt geraamd op ca €42 mln⁶, de Provincie Utrecht is in beginsel niet bereid tot het verstrekken van garantstellingen of leningen. Ook zal zij in beginsel geen financiële bijdrage leveren aan breedbandinitiatieven die gefundeerd zijn op gemeentelijke leningen of garantstellingen.

Witte, grijze en zwarte gebieden

De focus van dit project en van de ingezette middelen ligt geheel op de witte gebieden. Dit zijn de percelen waar geen snel internet beschikbaar is. Naast de witte gebieden kunnen sommige 'grijze gebieden' voor gemeenten ook interessant zijn om te ontsluiten. Dit zijn gebieden waar de downloadsnelheid tenminste 30 Mbit/s is en waar al een aanbieder actief is. Als de gemeente daar activiteiten wil ontplooiën is dit met het oog op staatssteun enkel mogelijk in het pre-competitieve voortraject en wanneer er geen overheidsinvesteringen plaatsvinden. Wanneer gemeenten besluiten grijze percelen onder bepaalde condities te laten aansluiten op dit traject is het advies om vooraf het aantal percelen helder in kaart te brengen, evenals de risico's die opname van deze percelen in dit traject met zich meebrengt met het oog op de aansluiting van de witte percelen. Hierbij kan met name gedacht worden aan de additionele kosten en aan de (re)actie van de huidige aanbieder(s) van de betreffende percelen op dit voornemen. Daarnaast blijkt uit de praktijk dat de behoefte aan glasvezel in grijze gebieden beduidend lager is dan in witte gebieden, ook dit is een aspect om helder in beeld te brengen. De door Provincie Utrecht beschikbaar gestelde middelen hebben enkel betrekking op de witte percelen.

De Provincie Utrecht is nadrukkelijk geen voorstander van projecten die zich richten op de realisatie van nieuwe netwerken in de zwarte gebieden (waar al twee of meer netwerken voor snel internet beschikbaar zijn).

---

³ Zie ook de brief van minister Kamp aan de Tweede Kamer over Ontwikkelingen omtrent snel internet in het buitengebied van 19 mei 2016

⁴ Een coöperatie is een coöperatieve vereniging welke winsten mag uitkeren aan de leden. Aangesloten personen en bedrijven hebben bij breedbandcoöperaties naast een lidmaatschapsrelatie doorgaans ook een klantrelatie. Er wordt in dat geval een overeenkomst gesloten voor de aansluiting van de woning of het bedrijfspand op breedbandinternet

⁵ <https://nlkabel.nl/breedbandcooperaties-samen-sterk>

⁶ Verkenning witte gebieden Provincie Utrecht, Dialogic, 15 maart 2016

Artikel 1

1.1. Pre-competitieve vraagbundeling

Pre-competitieve vraagbundeling heeft betrekking op het stadium van ontwikkeling van de infrastructuur voor snel internet waarin nog geen sprake is van concurrentie tussen aanbieders. Het gaat in dat stadium over het peilen van de behoefte aan snel internet en de bereidheid hiervoor te betalen. Daarnaast zal de vraag naar breedband aangewakkerd worden. De gemeenten spelen een belangrijke rol in dit stadium. In deze fase wordt gepeild of in het gebied voldoende belangstelling is voor een breedbandaansluiting en de bijbehorende diensten.

Voor pre-competitieve vraagbundeling kan een brede aanpak zorgen voor efficiëntievoordelen. Intergemeentelijke samenwerking wordt aangemoedigd. Er is echter sprake van een situatie waarin er grote verschillen zijn in de wijze waarop gemeenten dit dossier hebben opgepakt. In sommige gemeenten speelt het onderwerp breedband in het buitengebied nog nauwelijks, terwijl op andere plekken al een pre-competitieve vraagbundeling is afgerond. Bovendien blijkt uit de praktijk dat verschillende (markt)partijen pre-competitieve vraagbundelingen uitvoeren.

Deze intentie overeenkomst beoogt een goede onderlinge samenwerking tussen gemeenten en wil voorkomen dat er onderlinge competitie ontstaat tussen gemeenten om de gunst van marktpartijen voor snelle aanleg van breedband.

In de periode eind augustus tot begin oktober 2016 worden er meerdere masterclasses georganiseerd voor gemeenteambtenaren en -bestuurders en is er een informatieavond voor raadsleden. Hierin worden alle voor de gemeenten relevante onderwerpen rond breedband in het buitengebied besproken, waaronder zaken rond kabels en leidingen. Bij de masterclasses voor bestuurders en ambtenaren civiel zullen bovendien een bestuurder en een ambtenaar met praktijkervaring rond de aanleg van breedband en de bijkomende vragen en afwegingen hun kennis delen.

1.2 Drempels voor de aanleg van infrastructuur

Door het verlagen van de drempels voor de aanleg worden de kosten voor aanleg door marktpartijen ook lager. Gemeenten spelen als bevoegd gezag hierin een belangrijke rol. Het is de intentie van gemeenten om de kosten voor leges en degeneratie zo laag mogelijk te houden. De besluitvorming hierover ligt bij de gemeenteraad. Ook de Provincie Utrecht zal de mogelijkheden om bij te dragen aan de verlaging van deze aanlegdrempels onderzoeken.

Uit de reacties van een aantal gemeenten blijkt dat er twijfel is in hoeverre gemeenten hierin tegemoet kunnen treden. In deze intentieovereenkomst wordt afgesproken om hierin als gemeenten zoveel mogelijk op één lijn te komen. Het gaat hier over hoe om te gaan met gemeentelijke eisen en voorschriften m.b.t. de aanleg van breedbandinternet een belemmering voor de uitrol van nieuwe telecommunicatienetwerken in het buitengebied. Strenge eisen kunnen ertoe leiden dat marktpartijen niet bereid zijn nieuwe netwerken te realiseren.

Staatssteunproblematiek hoeft hierbij geen probleem te zijn indien voor alle organisaties die openbare elektronische communicatienetwerken in het buitengebied aanleggen dezelfde regels gelden. De Europese Commissie stuurt met Richtlijn 2014/61/EU duidelijk aan op het verlagen van de kosten voor de realisatie van breedband. Hierin noemt zij: "[dat] een groot deel van die [hoge] kosten ontstaat doordat de uitrol op een aantal punten inefficiënt is als gevolg van [...], knelpunten bij de coördinatie van civiele werken, belastende administratieve vergunningsprocedures [...] vooral in plattelandsgebieden."

Er zijn op dit moment al verschillende gemeenten met ervaring met het wegnemen van deze drempels en de realisatie van nieuwe netwerken onder deze condities.

Een kanttekening bij de aanleg is dat een deel van de meest onrendabele percelen (ca 4%) alleen op het netwerk worden aangesloten indien deze zelf de kosten voor de aanleg voor hun rekening nemen. De kosten voor aansluiting kunnen oplopen tot €20.000 per perceel. Het vraagstuk hoe hier mee om te gaan vraagt extra aandacht.

1.3 Onderlinge samenwerking

Een goede samenwerking tussen gemeenten is gewenst bij de pre-competitieve vraagbundeling en uniformering bij het wegnemen van drempels. De programmabureaus van de gebiedscommissie Utrecht West en de Gebiedscoöperatie O-gen zullen bij de ondersteuning van de gemeenten een rol spelen.

De gemeenten kunnen de Gebiedscoöperatie O-gen en Stichting Gebiedsontwikkeling Utrecht-West vragen om een rol te spelen bij de pre-competitieve vraagbundeling. Onderdeel van de subsidie van de Provincie Utrecht is om de gemeenten op bovengemeentelijk schaalniveau te ondersteunen bij het maken van afspraken met marktpartijen over het minimaliseren van de kosten over degeneratie en leges.

Artikel 2 Financiële ondersteuning

Verdeling €780.000

De verdeling van de provinciale bijdrage naar gemeenten gebeurt op basis van een vast bedrag van €10.000 per gemeente en op basis van het aantal witte percelen per gemeente. De bijdrage per wit perceel bedraagt €37,44⁷. De gedachte achter de verdeelsleutel is dat een deel van de kosten vast is per gemeente en een deel samenhangt met het aantal witte percelen. Het aantal witte percelen per gemeente is gebaseerd op het onderzoek dat Dialogic heeft uitgevoerd. De gehanteerde methode is een goede bepaling van het aantal witte percelen in het buitengebied. Grijs gebieden (waar al een aanbieder van snel internet beschikbaar is) zijn buiten beschouwing gelaten. De tabel in bijlage 1 laat het aantal witte percelen zien binnen de Utrechtse gemeenten.

Aanvraag subsidie

De financiële ondersteuning wordt middels een subsidie beschikbaar gesteld op basis van een projectplan aan Stichting Gebiedsontwikkeling Utrecht-West of Gebiedscoöperatie O-gen. Gemeenten kunnen om een bijdrage uit deze subsidie vragen conform deze intentieverklaring. Om voor de subsidie in aanmerking te komen moet voldaan worden aan de volgende voorwaarden:

- Uitrol van snel internet vindt plaats in een wit gebied zoals omschreven in de EU-richtsnoeren voor de toepassing van de staatssteunregels in het kader van de snelle uitrol van breedbandnetwerken (2013/C 25/01);
- De gemeente geeft in een kort projectplan aan op welke wijze de bijdrage wordt besteed. Hierbij wordt ook opgenomen wat de totale kosten zijn;
- De bijdrage wordt besteed aan de volgende kosten (*volgende pagina*):
  - i. loonkosten eigen personeel of aan derden betaalde kosten voor coördinatie, advies, en begeleiding ten behoeve van de gesubsidieerde activiteiten

---

⁷ €780.000 – €260.000 (26 gemeenten * €10.000) = €520.000 / 13.889 percelen = €37,44 per perceel

- ii. loonkosten eigen personeel of aan derden betaalde kosten voor publicaties, websites en andere vormen van communicatie.
- Er wordt gerapporteerd over:
  - a. aantal personen of groepen die zijn bereikt;
  - b. welke activiteiten zijn uitgevoerd en wat het gemeten of berekende effecten zijn van deze activiteiten in brede zin.

Middelen die na aanwending t.b.v. de pre-competitieve vraagbundeling en het wegnemen van aanlegdrempels resterend kunnen worden gebruikt voor het vervolg van het project. Voorwaarde hierbij is dat het aantoonbaar bijdraagt aan de doelstelling van dit project en dat het wordt aangewend buiten (risico's omtrent) staatssteun. Er worden geen leningen en/of garantstellingen verstrekt.

Opmerkingen

Om de beschikbare bedragen te ontvangen wordt de gemeenten gevraagd om een projectplan in te dienen bij de Provincie Utrecht op basis van de subsidieverordening AVP. Eis aan het plan is dat het voldoet aan de afspraken uit de intentieovereenkomst. Reeds gemaakte kosten kunnen worden meegenomen wanneer deze voldoen aan de voorwaarden. De vaste en de variabele bijdrage zijn niet gelabeld aan specifieke projectonderdelen.

Er zijn grote verschillen in aantal witte percelen tussen gemeenten. De meeste verstedelijkte gemeenten hebben weinig percelen waar geen snel internet is. Dit geldt in absolute zin, maar zeker in relatieve zin. Zo zijn in de Gemeente Utrecht 2 promille van de percelen wit en kent de Gemeente Lopik bijna 18% witte percelen. Op het eerste gezicht lijkt de meerwaarde van dit project en de bijbehorende intentieverklaring voor (grote) gemeenten met relatief weinig witte percelen beperkt te zijn, aangezien zij een zeer beperkt probleem lijken te hebben. Dit is echter niet het geval. Juist in gemeenten met weinig witte percelen of verspreide clusters met witte percelen biedt dit project de mogelijkheid om deze bewoners van snel internet te voorzien dankzij de samenwerking met buurgemeenten. Wanneer deze percelen nu niet worden aangesloten is de kans reëel dat deze kans zich in de toekomst niet meer voordoet zonder excessieve aansluitkosten.

Verdeling €220.000

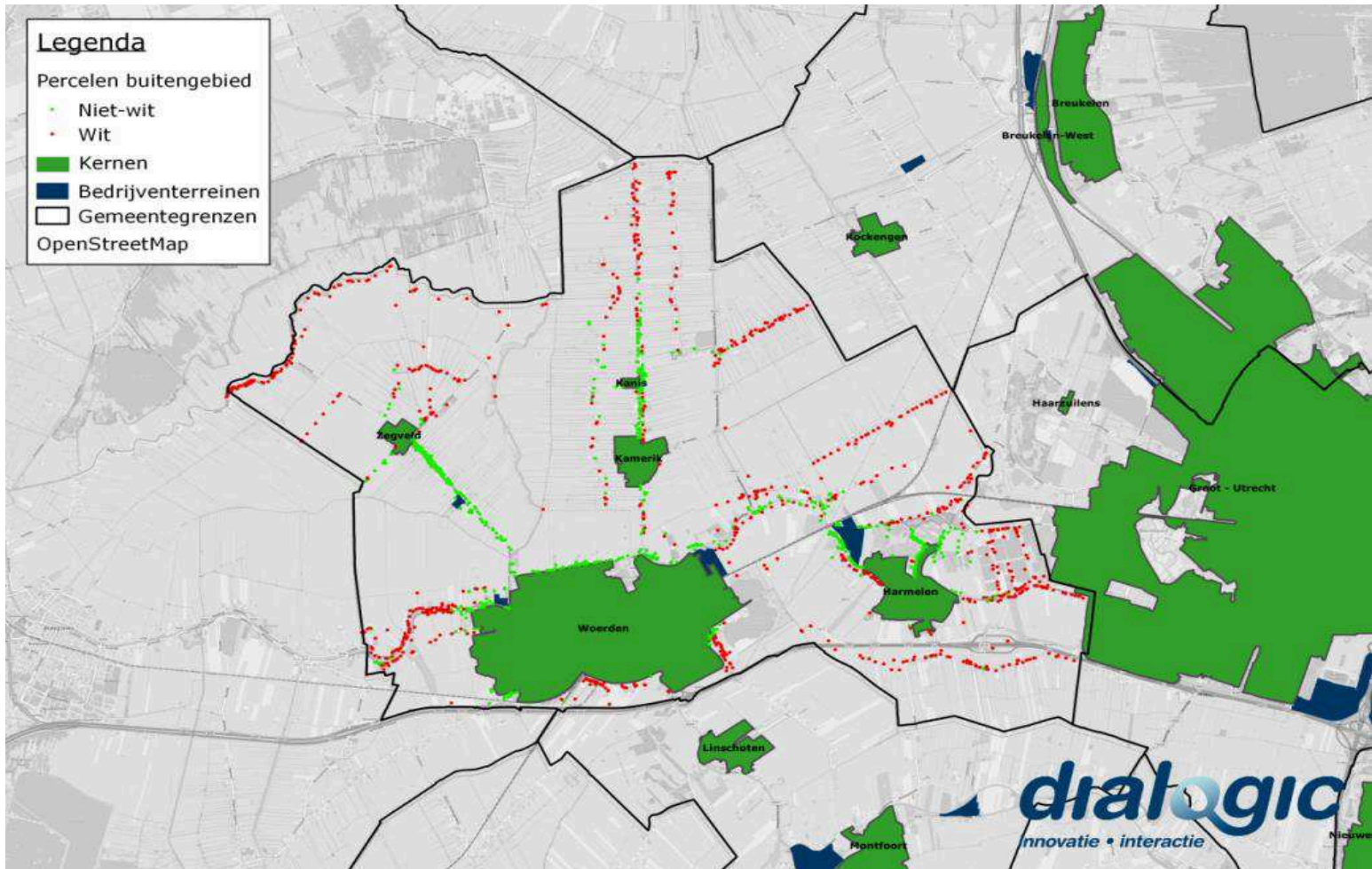
Voor een deel van deze middelen krijgen Stichting Gebiedsontwikkeling Utrecht-West en Gebiedscoöperatie O-gen een opdracht voor de onder artikel 1.3 beschreven samenwerking. Ook worden deze middelen gebruikt voor inhuur van externe deskundigheid via de genoemde organisaties.

Artikel 3 Duur van de intentieverklaring

Deze intentieovereenkomst loopt tot 31 december 2019. De inzet is dat op die datum in de gehele provincie snel internet in het buitengebied is gerealiseerd.

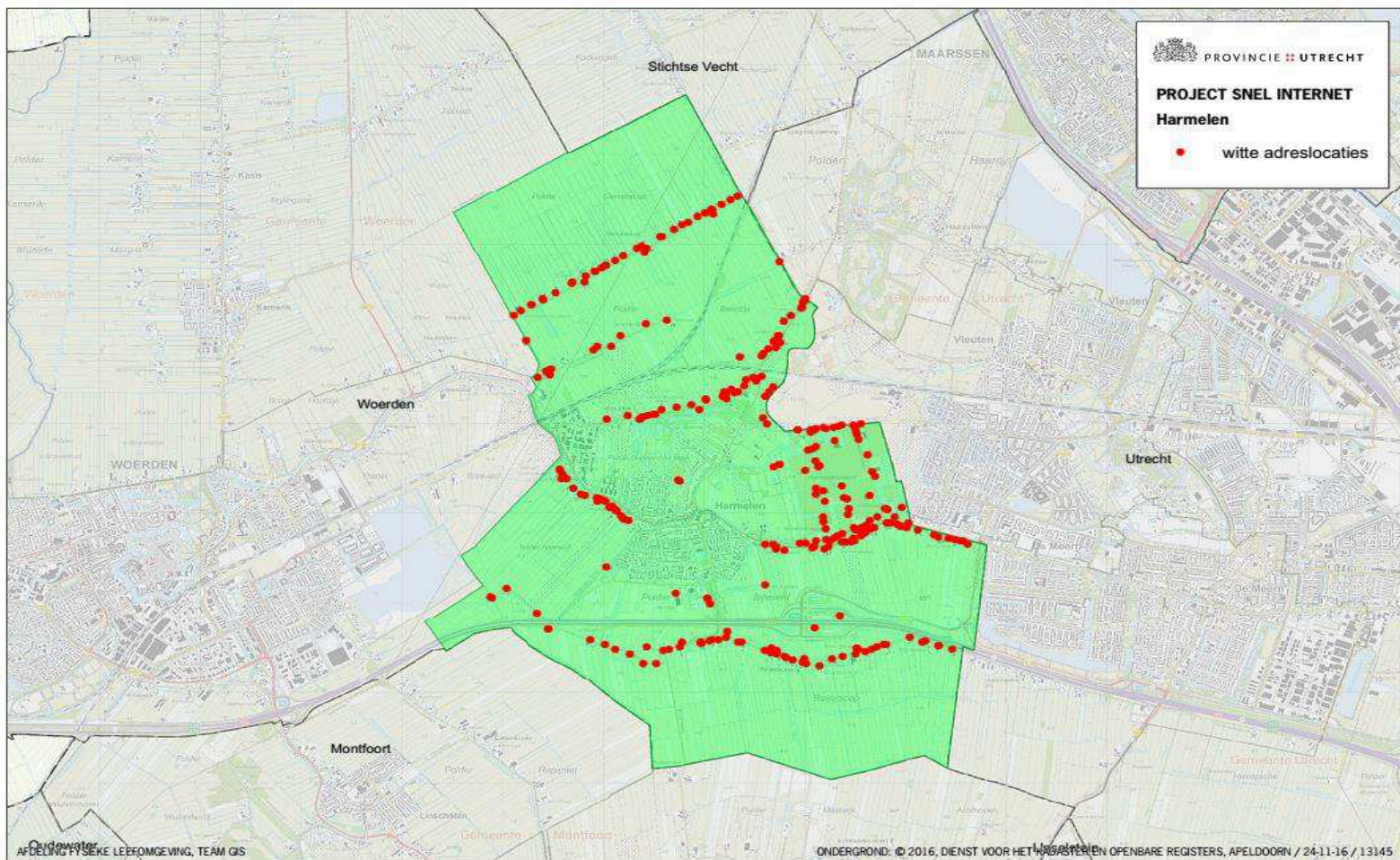

WOERDEN TOTAAL

Harmelen

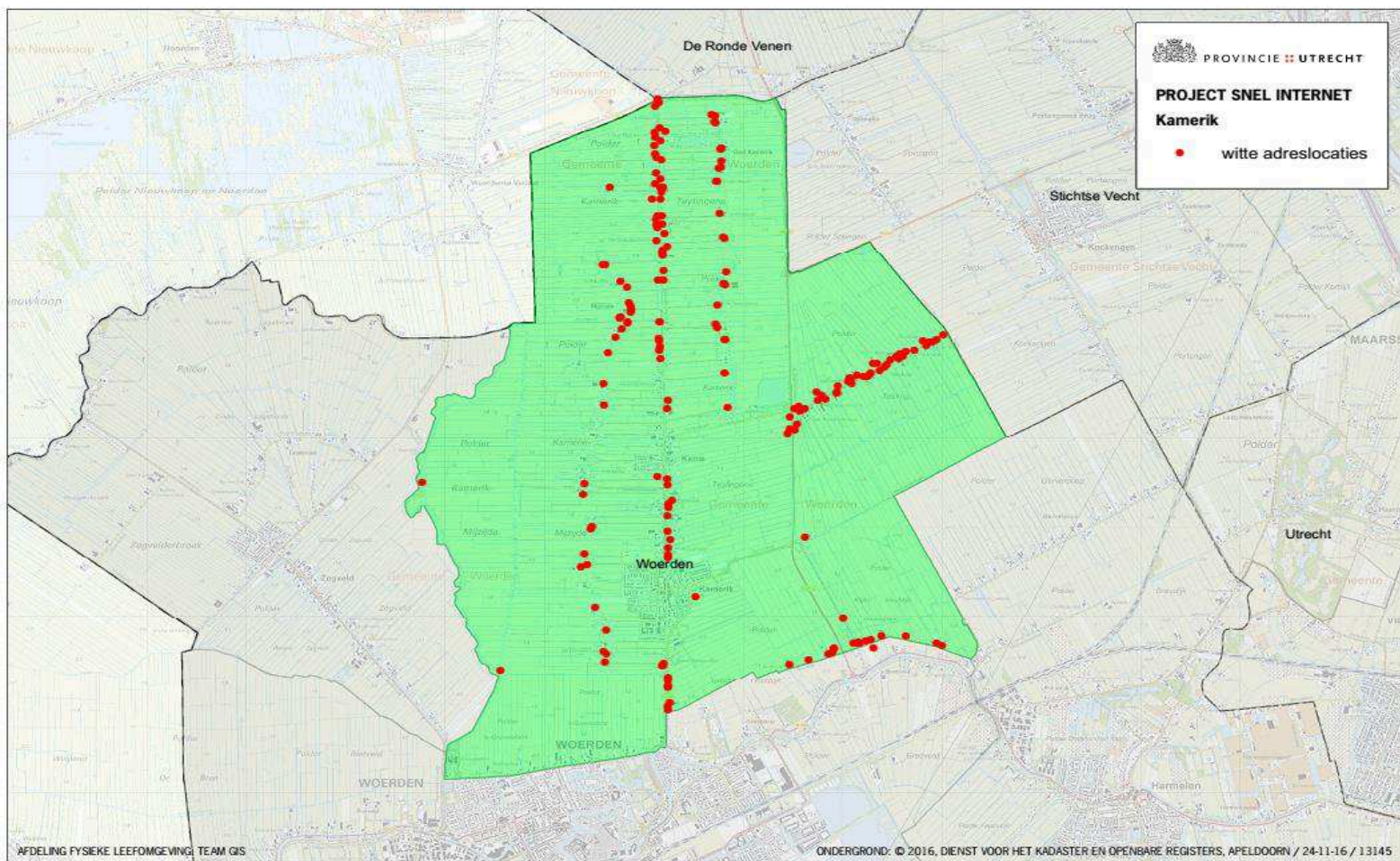
Adres	Kolom1	Kolom2
Groenendaal 1C, 2, 3, 5, 7		
Rijksweg A12 1, 2		
Ambachtsheerelaan 37A, 37B		
Appellaan 12,19, 21		
Dorpeldijk 1, 1A, 4-10		
Heldamweg 1, 1A, 1B, 3, 5, 6, 7, 8		
Spijcklaan 1, 2, 4		
Hugo de Vriesweg 1, 5, 7, 9, 2-10A		
Sportlaan 1A, 1B		
Utrechtsestraatweg 19-27, 35-41, 2-24, 28-42		
Harmelerwaard 5-21, 4, 10-22		
Gregor Mendelweg 2, 4, 5, 6, 7, 9		
Reijerscop 1-33, 2-36, 40		
Haanwijk 5, 9-31, 4, 8-18		
Breudijk 19-53, 30-66		
Spoorlaan 1		
Kortjaksepad 1		
Gerverscop 2-32, 5-33		
Wildveldseweg 5, 7, 9, 11, 17-21, 2, 2A, 6		
Reijerscopse Overgang 1, 3, 5		

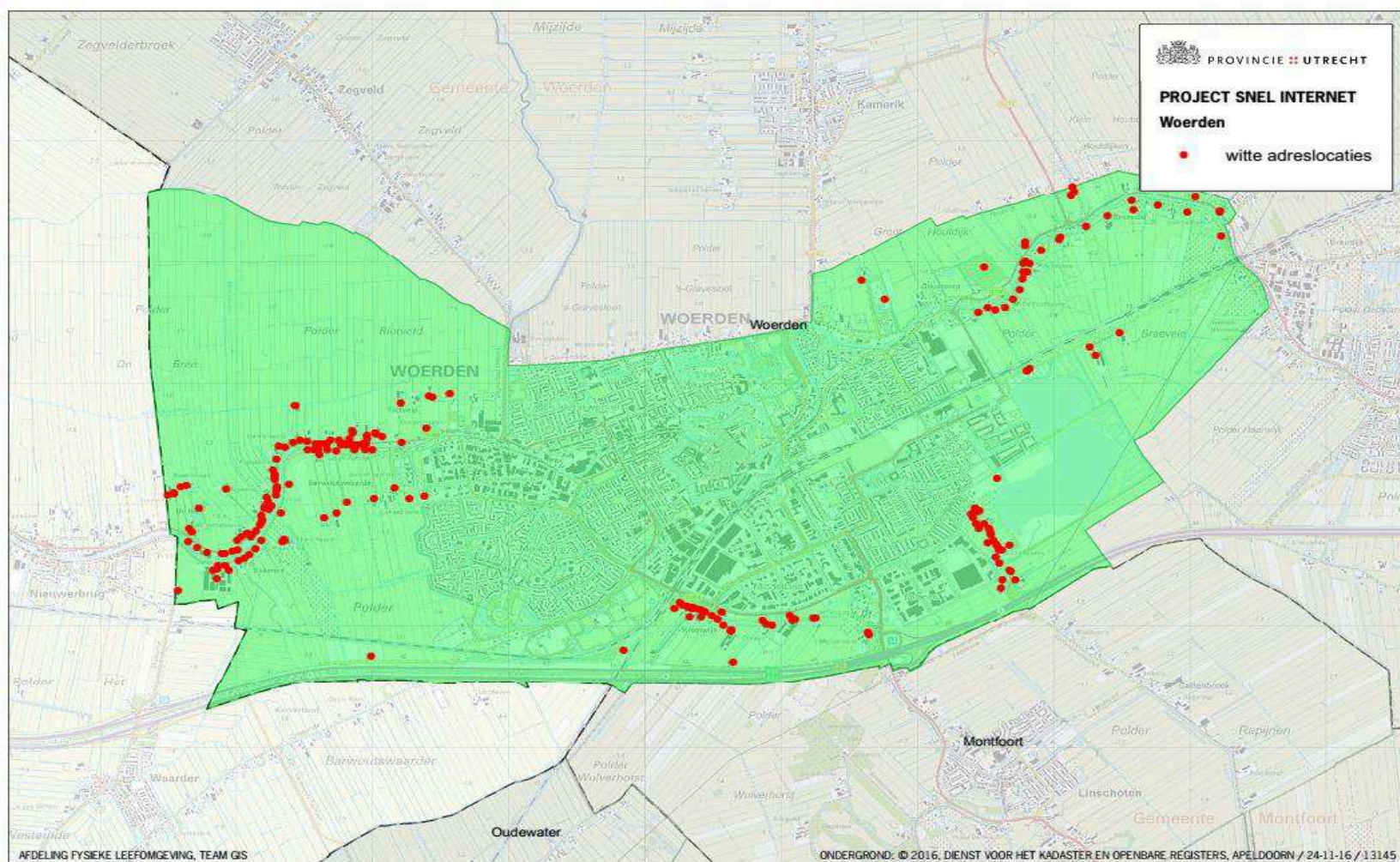
Kamerik

Adres	Kolom1	Kolom2
Houtdijk 1-9, 17, 2-16		
Houtdijkerpad 5		
Handelsweg 26		
Overstek 8, 10, 12		
Van Teylingenweg 1-9, 2-8,100-110, 101-111, 132-204A, 74A, 75, 133A-189,		
Mijzijde 3, 3A, 4, 5, 6, 6A, 95, 96, 104, 107, 109C, 146, 151, 159-167, 160-166		
Nijverheidsweg 21		
Houtkade 1, 2, 3, 4		
Grechtkade 5, 7		
Ir. Enschedéweg 1, 2, 3, 5		
Teckop 1-23, 2-48		

Woerden

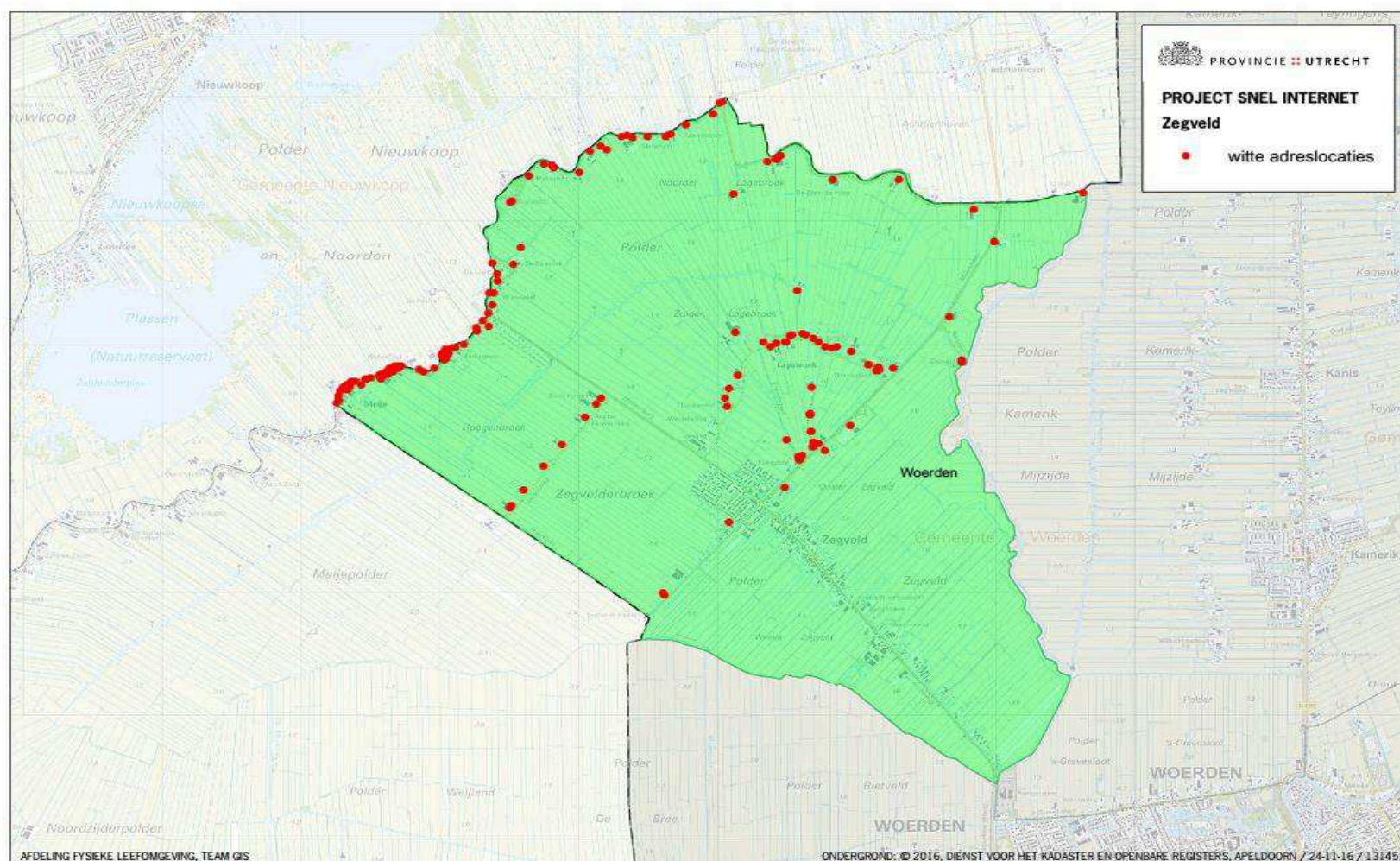
Adres	Kolom1	Kolom2
Rietveld 29-97, 20,20A, 40-94, 110-136		
Geestdorp 20, 20A, 40, 54A, 29, 33, 33A, 39, 39A, 42, 51		
Breeveld 2-18B, 3-17B		
Cattenbroekerdijk 6-18, 5-19		
Veldwijk 2, 8, 8A		
De Gasperilaan 13		
Wulverhorstpad 1		
Kromwijkerdijk 1, 5, 5A, 9, 11, 15, 15A, 21, 25-29, 111-115, 8, 12, 18, 20, 24-30, 112-116		
Parallelweg-west 8, 9		
Barwoutswaarder 57, 63-89B, 95A, 113, 162, 166-176		
Hollandbaan 14, 16		

Zegveld

Adres	Kolom1	Kolom2
-------	--------	--------

Dorpsstraat 2		
Rondweg 13-17, 43, 24-60		
Milandweg 1, 25, 31, 40, 42, 52, 54, 64, 67, 69		
Broekerweg 56-62, 19		
Branderpad 44, 46, 50		
Nespad 61, 63		
Oude Meije 10, 14-22, 26, 4		
Toegang 2, 2A		
Dwarsweg 1, 3, 7, 13, 19, 25, 31, 31A		
Molenweg 57, 59		
Meije 139-221, 216-300, 306, 312, 342, 344		

Plan van aanpak aanleg snel internet in het buitengebied

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	1
2.	Fasen	2
3.	Projectactiviteiten en rolverdeling	4
4.	Taakverdeling en organisatie	5
5.	Financiën	7
6.	Planning en fasering	8
7.	Uitwerking per gemeente	9
Bijlage 1	Overzicht projectactiviteiten	10
Bijlage 2	Overzicht taken en verantwoordelijkheden	13
Bijlage 3	Overzicht stand van zaken per gemeente oktober 2016	15

1. Inleiding

De provincie Utrecht en de Utrechtse gemeenten hebben door het tekenen van een intentieovereenkomst de eerste stap gezet om 'snel internet' in het buitengebied van de provincie Utrecht te organiseren en daarmee marktpartijen te vinden die tot de aanleg van een snel internet in de buitengebieden overgaat. Het is van cruciaal belang om de economische en maatschappelijke kansen van de buitengebieden in de provincie Utrecht te vergroten en te versterken. De ambitie is om in de periode tot 2019 snel internet in het buitengebied van de gehele provincie Utrecht aangelegd te hebben.

De provincie Utrecht heeft de Gebiedscommissie Utrecht-West en Gebiedscoöperatie O-gen (Utrecht Oost) gevraagd om een coördinerende en faciliterende rol te vervullen bij het realiseren van snel internet in het buitengebied van provincie Utrecht. In dit document is een concept plan van aanpak beschreven voor de gemeenten waarin onder andere wordt ingegaan op de samenwerking met het programmabureau Utrecht-West¹.

Vrijwillige basis met commitment

De gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor het initiëren en faciliteren van een snel internet infrastructuur in hun gemeenten. Daarvoor zullen ze een eigen projectleider gaan aanstellen die alle activiteiten coördineert die er toe gaan leiden dat voor 2019 snel internet is aangelegd in het

---

¹ Utrecht-West gemeenten: De Ronde Venen, IJsselstein, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Stichtse Vecht, Utrecht, Vianen, Woerden, inclusief Leerdam en Zederik

buitengebied. Gebiedscommissie Utrecht-West biedt de gemeenten ondersteuning aan bij het realiseren van snel internet in het buitengebied. Daar hoeven de gemeenten geen gebruik van te maken, maar het moge duidelijk zijn dat als we met meerdere gemeenten samenwerken, het traject rondom de aanleg van snel internet in het buitengebied sneller en efficiënter gaat. Ook zal dan minder beslag worden gelegd op de ambtelijke organisatie van de gemeente. Een gemeente kan per fase aangeven of zij gebruik wil maken van deze ondersteuning van Gebiedscommissie Utrecht-West. Deze ondersteuning gaat altijd in overleg en in nauwe samenwerking met de gemeentelijke projectleider: op vrijwillige basis met intern commitment. In hoofdstuk 3 wordt dit nader toegelicht.

In dit plan van aanpak wordt de fasering beschreven voor de aanleg van snel internet in het buitengebied. Tevens wordt aangegeven hoe de organisatie hieromtrent kan worden vormgegeven, inclusief een kostenindicatie. Daarnaast is aangegeven hoe per gemeente er invulling gegeven wordt aan de getekende intentieverklaring.

Doel en resultaat

Het doel van het project is om voorbereidende werkzaamheden te treffen met alle betrokken gemeenten zodat marktpartijen bereid zijn de verdere uitvoering op zich te nemen. Het resultaat van dit project is dat een marktpartij zich heeft gecommitteerd aan de aanleg van een breedbandinfrastructuur in het buitengebied waarbij aan alle voorwaarden is voldaan om dit commitment te kunnen aangaan.

2. Fasen

Het realiseren van een project om snel internet aan te leggen in het buitengebied, kent voor de Utrechtse gemeenten globaal de volgende fasen. Deze fasen worden hieronder weergegeven. Elke fase kan beperkt of uitgebreid worden uitgevoerd. Elke gemeente zal hierbij haar eigen afweging maken. Deze fasen kunnen deel volgtijdelijk en deels parallel plaats vinden.

Fase	Activiteit / thema's
Oriëntatie	<ul style="list-style-type: none"> Hoe gaan we het aanpakken Plan van aanpak Subsidieaanvraag Communicatiestrategie
Verlagen aanlegdrempels	<ul style="list-style-type: none"> Voorstel beperken aanlegdrempels (zoals degeneratiekosten, leges, graafdiepte, etc.) Uitwerken financiële en juridische consequenties hiervan Voor zover nodig: besluitvormingstraject B&W en gemeenteraad
Marktconsultatie	<ul style="list-style-type: none"> Verkennde gesprekken met marktpartijen
Interessepeiling	<ul style="list-style-type: none"> Inrichting en bemensing Snel internet-loket Meer duidelijkheid over het af te bakenen gebied Informatiebijeenkomsten en andere communicatie met

Fase	Activiteit / thema's
	bewoners buitengebied <ul style="list-style-type: none"> • Mobiliseren netwerk buurtambassadeurs • Interessepeiling • Adresbestand met geïnteresseerden
Afspraken met marktpartijen*	<ul style="list-style-type: none"> • Set van afspraken met marktpartij (convenant) inclusief besluitvormingstraject B&W
Vraagbundeling	<ul style="list-style-type: none"> • Uitgevoerd door marktpartij • Contracteren bewoners
Realisatie	<ul style="list-style-type: none"> • Aanleg en beheer snel internet (glasvezel)

* hierin worden onder meer de afspraken vastgelegd over graafdiepte, de kosten voor degeneratie & leges en toezicht op de aanleg van de infrastructuur.

De eerste 5 fasen worden uitgevoerd door de gemeenten en het programmabureau Utrecht-West. De twee laatste fasen worden uitgevoerd door marktpartijen. Dit projectplan beperkt zich tot het beschrijven van de activiteiten van fase 1 tot en met fase 5.

Afbakening/kanttekeningen

- De focus van het project en van de in te zetten provinciale middelen ligt geheel op de witte percelen. Dit zijn percelen in het buitengebied waar geen 'snel internet' is; een downloadsnelheid die lager ligt dan 30 Mbit/s. Deze norm pas binnen de kaders van Europese wetgeving en is gehanteerd om discussie over staatssteun te voorkomen.
- De pre-competitieve vraagbundeling wordt binnen de Europese regelgeving omtrent staatssteun uitgevoerd en is gericht op de realisatie en exploitatie van snel internet door een marktpartij.
- Voor sommige gemeenten is het interessant om 'grijze' gebieden mee te nemen. Wanneer gemeenten besluiten deze grijze gebieden onder bepaalde condities te laten aansluiten op dit traject, nemen we die alleen mee als deze vooraf helder in kaart zijn gebracht. Evenals de risico's die het opnemen van deze percelen in dit traject met zich meebrengt met het oog op aansluiting van de witte percelen.
- Bij enkele gemeenten lopen al burgerinitiatieven of worden/zijn coöperaties gevormd. Belangrijk is om op deze trajecten niet de energie te verliezen en goed in beeld te krijgen. De gemeenten hebben zelf contact met deze initiatieven of corporaties of zij aansluiten.

De kracht van samenwerken (gezamenlijk belang)

In dit project heeft iedere gemeente haar eigen individuele belangen en ambitie. Echter door samen te werken en bundeling van de werkzaamheden wordt voorkomen dat elke gemeente opnieuw 'het wiel moet uitvinden' en zaken zelf moet oppakken. Dit kan zijn op:

- proces
- juridisch vlak
- communicatie naar bewoners, bestuurders, raadsleden etc.

Om marktpartijen zo veel als mogelijk bereid te vinden de uitrol van snel internet in de gemeenten mogelijk te maken is het belangrijk dat:

- Er veel 'massa'² (hoog interessepercentage) gecreëerd wordt in het buitengebied. Marktpartijen kijken niet naar gemeentegrenzen maar naar geografische eenheden en aantal aansluitingen. Het is dus van belang dat er slimme en aantrekkelijke clusters van witte vlekken met hoge belangstelling worden gevormd die daarmee aantrekkelijk zijn voor marktpartijen.
- Er een goed netwerk van lokale ambassadeurs per gemeente staat en een "goed data(adressen)bestand per gemeente" aanwezig is voordat zij met de daadwerkelijke vraagbundeling starten. Dit netwerk helpt enerzijds bij het mobiliseren van de interesse en anderzijds als een netwerk waarvan marktpartijen gebruik kunnen maken bij het maken van concrete afspraken met bewoners in de definitieve vraagbundeling.
- De drempels voor de aanleg van de infrastructuur zo veel als mogelijk verlaagd zijn en zo uniform mogelijk in de uitrolgebieden (gemeenschappelijke kaders opstellen).

3. Projectactiviteiten en rolverdeling

In bijlage 1 staat per fase de projectactiviteiten, inclusief het beoogde resultaat beschreven. De gemeenten zijn vrij om te bepalen hoe zijn het project Snel internet in het buitengebied willen aanvliegen. Zoals reeds vermeld, biedt het de nodige voordelen om dit traject samen met andere gemeenten aan te gaan. Het programmabureau Utrecht-West neemt sowieso een aantal coördinerende taken voor haar rekening. Daarnaast is zij graag bereid om de gemeenten bij dit traject te ondersteunen.

Hieronder volgt een overzicht van de rollen van het programmabureau en de gemeenten. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen de activiteiten die ten laste komen van het budget van het programma bureau en activiteiten waarvoor het programmabureau een (subsidiabele) bijdrage vraagt van de participerende gemeenten.

Rol Programmabureau centrale coördinatie (financiering door programmabureau)

- Algemeen:
  - Regie houden/coördineren op het gezamenlijk belang:
  - Kennis- en informatie -uitwisseling tussen alle gemeenten (bijvoorbeeld opgedane kennis in andere provincies, gemeente De Ronde Venen en O-gen)
  - Afstemmen met en onderhouden van contacten met O-gen over gemeenten in Utrecht Oost via Gebiedscoöperatie O-gen, provincie en andere mogelijke stakeholders zoals waterschappen, RWS (tevens eigenaar), LTO.
  - (subsidie gerelateerde) Voortgangsrapportages naar provincie door middel van input gemeenten

---

² De gemiddelde grootte van vraagbundeling bij marktpartijen ligt rond de 3000 adressen. Hierbij wordt gestreefd naar zo veel mogelijk onderlinge samenhang (geografische grenzen i.p.v. gemeentegrenzen)

- Oriëntatiefase:
  - verdieping en afstemming over de aanpak
  - opstellen projectplan en subsidieaanvraag
  - opstellen bouwstenen communicatieboodschap
  - opstellen programma organisatie waaronder bestuurlijke en ambtelijke begeleidingsgroep en projectteam
- Communicatie ondersteuning bij besluitvormingsproces

Rol Programmabureau ondersteuning gemeenten (facultatief en financiering gemeenten)

- Procesbegeleiding bij het verlagen van aanlegdrempels (subsidiabel)
- Coördinatie marktconsultatie (subsidiabel)
- Coördinatie interessepeiling (subsidiabel)
- Interessepeiling (subsidiabel)
- Communicatie richting bewoners en andere stakeholders waaronder de interne gemeente (subsidiabel)

Rol van de gemeente

Elke gemeente zal op haar eigen wijze invulling geven aan de opdracht om versneld snel internet in het buitengebied aan te leggen. Geadviseerd wordt om een ambtelijke vertegenwoordiger aan te stellen. Dit is de interne projectleider 'snel internet' en

- Zet wethouder (bestuurlijk boegbeeld) in positie
- Heeft contact met communicatie over communicatie naar burgers en naar raad
- Regelt benodigde financiën
- Zorgt voor besluitvorming in college en raad
- Interne voortgangsrapportages

De bestuurlijke vertegenwoordiger van de gemeente neemt zitting in de Bestuurlijke Begeleidingscommissie. Deze Begeleidingscommissie bewaakt de uitvoering van de intentieverklaring.

4. Taakverdeling en organisatie

In bijlage 2 staat per fase aangegeven wie welke rol kan vervullen in het traject. Hierbij wordt uitgegaan van een actieve rol van het Programmabureau Utrecht-West.

Organisatie Programmabureau

Om de coördinerende rol op te pakken en de gemeenten te ondersteunen in de gezamenlijke aanpak zal het programmabureau een kernteam opbouwen.

Het kernteam van het programmabureau Utrecht-West bestaat uit

- De projectcoördinator Snel internet Utrecht-West: Noëlle van Herp
- De projectleider Snel internet (nog te benoemen)
- Overall ondersteuner (verslaglegging, planning etc.) : Jeanette van Dam

- Communicatie adviseur: Miriam Jonker
- Financieel adviseur: Martin Tilders

Tevens zal een overall adviseur snel internet op ad hoc basis ingezet worden.

Programmabureau Utrecht-West biedt ook aan om de interessepeiling uit te voeren, inclusief de informatieverstrekking richting de bewoners en andere relevante stakeholders.

De gemeenten participeren actief in dit project om zodoende zo veel als mogelijk tot dezelfde resultaten te komen.

Voorgesteld wordt om een ambtelijke werkgroep Snel internet Utrecht-West in te stellen. Deze bestaat uit:

- Vertegenwoordiger programmabureau Utrecht-West (voorzitter): Noëlle van Herp
- De projectleider Snel internet (nog te benoemen)
- Een vertegenwoordiger per Utrecht-West gemeente
- Overall ondersteuner: Jeanette van Dam
- Communicatie adviseur: Miriam Jonker

Organisatie Bestuurlijke Begeleidingsgroep

Daarnaast wordt voorgesteld om een Bestuurlijke Begeleidingscommissie Snel internet Utrecht-West in te stellen. Deze bestaat uit:

- Vertegenwoordiger Gebiedscommissie (voorzitter): Jaap Verkroost
- De verantwoordelijke wethouders van de betrokken gemeenten
- Ambtelijk secretaris: Noëlle van Herp
- Overall ondersteuner: Jeanette van Dam

Communicatie

Een goede communicatiestrategie richting bewoners is cruciaal voor het welslagen van dit traject. Per fase stelt programmabureau Utrecht-West in overleg met gemeenten een communicatieplan op zodat expliciet duidelijk is hoe de bewoners bij de verschillende fasen worden geïnformeerd.

De twee programmabureau 's Oost en West gaan een gezamenlijke overall communicatie strategie uitlijnen. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de communicatie richting burgers, burgerinitiatieven, interne gemeentelijke organisatie en de raad. Het programmabureau levert bouwstenen daar waar het alle deelnemende gemeenten betreft. Daarnaast biedt het programmabureau aan om het gehele communicatieproces richting bewoners en andere stakeholders in nauwe afstemming met de gemeenten te ondersteunen.

Bijv. communicatie richting lopende burgerinitiatieven. Het Programmabureau levert informatie over project Snel Internet. Elke gemeente informeert burgerinitiatief waarom de gemeente deelneemt.

Bijv. communicatie naar de raad over bijvoorbeeld een aanpassing van de legesverordening. Programmabureau levert informatie over aanpassing legesverordening en het waarom daarvan. Elke gemeente maakt op basis van deze informatie een eigen college/raadsstuk.

5. Financiën

Subsidieaanvraag gemeenten

In totaal is €433.202,39 ex BTW beschikbaar gesteld aan de 12 Utrecht-West gemeenten. Per gemeenten is een maximale bijdrage vastgesteld. Het programmabureau zal namens de Utrecht-West gemeenten dit bedrag aanvragen op basis van de subsidieverordening AVP en conform de intentieverklaring.

Subsidieaanvraag programmabureau

In totaal is €75.000 ex BTW beschikbaar gesteld aan Programmabureau Utrecht-West om haar coördinerende en ondersteunende rol op te pakken. Het programmabureau vraagt dit bedrag aan bij de provincie.

Indicatie kosten per fase

In onderstaand overzicht staat een indicatie weergegeven van de kosten voor de verschillende fasen. De bedragen die worden genoemd zijn de uren die programmabureau Utrecht-West doorbelast aan de gemeenten. Uitgangspunt bij deze berekening is dat we een gezamenlijk traject aangaan met minimaal 750 aansluitingen.

Per fase is inschatting aangegeven van de inspanning van het gemeentelijk apparaat. Dit gaat om een totaalsom van alle betrokkenen. Deze inzet zal per gemeente verschillen en uiteindelijk zal per gemeente een meer reële inschatting worden gemaakt. De ondergenoemde kosteninschatting is gebaseerd op een uren inzet van programmabureau Utrecht-West .

Fase	Inschatting uren inzet gemeenten	Kosteninschatting per gemeente (bandbreedte)*	Opmerking
Oriëntatiefase	40-50	Betaald door Programmabureau	
Verlaging aanlegdrempels	20-50	2.500 - 4.000 euro	Nadere detaillering volgt na afstemming met gemeenten
Marktconsultatie	5-10	1.000 - 1.500 euro	Nadere detaillering volgt na afstemming met gemeenten
Interessepeiling	40-50	6.000 - 35.000 euro (afhankelijk van aantal aansluitingen)	Nadere detaillering volgt na afstemming met gemeenten
Afspraken met marktpartij	40-60	2.500 - 5.000 euro	Nadere detaillering volgt na afstemming met gemeenten

* exclusief inzet ambtelijke uren gemeente en uitgaande van minimaal 750 aansluitingen

Administratief en financieel beheer

Het programmabureau zal een administratief en financieel beheer opbouwen ten behoeve van:

1. overzicht houden op de kosten die door de gemeenten mogelijk al gemaakt zijn in het kader van het project Snel internet en wat ze hiervan als subsidiabele kosten willen aanmerken. De algemene subsidieverordening van de provincie is van toepassing.
2. kosten die gedurende het project (gezamenlijk) gemaakt worden. Deze zullen vooraf en naar rato en in overleg met de gemeenten verdeeld worden over de deelnemende partijen.
3. Middelen die na aanwending t.b.v. de pre-competitieve vraagbundeling resteren, kunnen worden ingezet voor het (gezamenlijke) vervolgtraject.
4. Om een bijdrage te kunnen verstrekken aan een gemeente is een tweezijdige overeenkomst nodig tussen stichting en gemeente waarin wordt geregeld wat de ontvanger voor de bijdrage moet leveren.
5. Programmabureau Utrecht-West kan per gemeente niet meer betalen dan ze aan subsidies heeft ontvangen. In de Intentieverklaring van 28 september 2016 zijn de maximale bijdrage per gemeente opgenomen.

In de oriëntatiefase worden hierover afspraken gemaakt en uitgewerkt als onderdeel van het gezamenlijk plan van aanpak ten behoeve van de subsidieaanvraag.

6. Planning en fasering

In onderstaand overzicht staat de fasering weergegeven van de verschillende fases die in de komende 2 jaar worden doorgelopen. Het betreft een indicatieve planning die in een latere fase in gezamenlijke overleg met de gemeenten nader zal worden geconcretiseerd. Bij deze planning is rekening gehouden met de snelheid van de verschillende gemeenten. Minimaal één gemeenten zal naar verwachting in 2017 starten met de aanleg van de glasvezelinfrastructuur. De meeste gemeenten zullen pas in 2018 hier klaar voor zijn.

Fase	Kw 4 16	Kw 1 17	Kw 2 17	Kw 3 17	Kw 4 17	Kw 1 18	Kw 2 18	Kw 3 18	Kw 4 18	Kw 1 19
Oriëntatie										
Verlagen aanlegdrempels										
Interessepeiling										
Afspraken met marktpartijen										
Vraagbundeling										
Realisatie										

In de oriëntatiefase gaan we uitwerken hoe we met elkaar samenwerken en waar deze aansluit op de gemeentelijke trajecten zoals begroting en college- en raadsbesluiten.

7. Uitwerking per gemeente

In bijlage 3 staat de stand van zaken per gemeente beschreven.

In onderstaand overzicht staat weergegeven op welke wijze de gemeenten invulling willen geven aan het traject om te komen tot snel internet in het buitengebied. Aan alle gemeenten wordt gevraagd om dit overzicht te competeren. Hiermee ontstaat project breed een eerste indicatie van de taakverdelingen en voor zover van toepassing hiermee samenhangende kosten voor gezamenlijke aanpak.

	<i>Gemeente</i>	<i>Oriëntatie</i>	<i>Verlagen aanlegdrempels</i>	<i>Markt consultatie</i>	<i>Interesse peiling</i>	<i>Afspraken marktpartij</i>	<i>Opmerkingen clusters gemeenten</i>
		<i>Z/S*</i>	<i>Z/S*</i>	<i>Z/S*</i>	<i>Z/S*</i>	<i>Z/S*</i>	<i>Z/S*</i>
1	De Ronde Venen						
2	IJsselstein						
3	Leerdam						
4	Lopik						
5	Montfoort						
6	Nieuwegein						
7	Oudewater						
8	Stichtse Vecht						
9	Utrecht						
10	Vianen						
11	Woerden						
12	Zederik						

* Z = zelfstandig, S = samen met andere gemeenten en Utrecht-West

Bijlage 1   Overzicht projectactiviteiten

In onderstaand overzicht staat per fase de projectactiviteiten, inclusief het beoogde resultaat beschreven.

FASE	TOELICHTING	RESULTAAT
Oriëntatie		
Duiden van het vraagstuk	Verdieping en afstemming over de aanpak per gemeente	duidelijkheid bij de betrokken medewerkers wat het traject inhoudt
Bepalen van de aanpak	opstellen projectplan afstemming andere gemeenten	vastgesteld projectplan \behorende bij subsidieaanvraag
Subsidieaanvraag	opstellen en indienen subsidieaanvraag	vastgesteld projectplan \behorende bij subsidieaanvraag
vaststellen betrokken ambtenaren	per gemeente en overzicht van betrokken medewerkers	overzicht betrokken medewerkers
Communicatieboodschap na persbericht van 28 sept richting gemeenten	Betekenis van intentieverklaring en proces voor de gemeente	duidelijkheid bij de gemeentelijke medewerkers wat het traject inhoudt
Overall communicatiestrategie O- gen en Utrecht-West samen met gemeenten	opstellen elementen communicatie strategie die door e gemeenten kunnen worden ingezet	communicatiestrategie voor gehele voorbereidende proces
verlagen aanlegdrempels		
Interne afstemming over aanlegdrempels	Interne gemeentelijke advisering en besluitvorming over onderdelen contractering (zoals degeneratiekosten, leges, graafdiepte, etc.) marktpartij, B&W, raadsbesluit	overzicht wat de mogelijke gevolgen zijn van het verlagen van de aanlegdrempels

FASE	TOELICHTING	RESULTAAT
communicatieondersteuning bij besluitvormingsproces	informerend intern gemeente (ambtenaren, B&W en Raad)	alle interne betrokkenen zijn geïnformeerd over de consequenties van het verlagen van de aanlegdrempels
Besluitvormingstraject gemeente	Ondersteuning verrichten aan gemeentelijk besluitvormingsproces over onderdelen als de generatiekosten, leges, graafdiepte	Collegebesluit en zo nodig raadsbesluit
Marktconsultatie		
Oriënterende gesprekken met marktpartijen	Nadere verkennende gesprekken met marktpartijen over mogelijkheden en interesse om versneld breedband aan te leggen	duidelijkheid over positie marktpartijen
Interessepeiling		
oriënterende stappen met mensen in de regio, opinieleiders, bewonersverenigingen	bilaterale gesprekken, informatiebijeenkomst, omgevingsanalyse	duidelijkheid over organisatiegraad en betrokkenheid buurt
afbakening	Meer duidelijkheid over het af te bakenen gebied	Duidelijkheid welke adressen wel en niet bij het gebied horen.
communicatie over traject en interessepeiling	communicatie richting gemeenten en bewoners, persberichten, interviews	bewoners zijn geïnformeerd over het traject en de interessepeiling
activeren netwerk van buurtambassadeurs	Infobijeenkomsten, begeleiding	bewoners zijn geïnformeerd over het traject en hun rol
snel internet-loket	Digitale vraagbaak, actieve beantwoording van vragen	ingericht loket waar bewoners en buurtambassadeurs terecht kunnen voor vragen
uitvoering interessepeiling	Interessepeiling digitaal met behulp van buurtambassadeurs (ba's), inclusief opzetten netwerk ba's	duidelijkheid over de interesse bij de bewoners

FASE	TOELICHTING	RESULTAAT
snel internet-loket	inrichting en onderhoud snel internet-loket	bewoners worden periodiek geïnformeerd over de voortgang van de interessepeiling
opbouwen en verfijnen adressenbestand	Verwerken informatie buurtambassadeurs in actief en betrouwbaar databestand	bijgewerkt adressenbestand
afspraken met marktpartijen		
afspraken met marktpartij	Nadere verkennende gesprekken met marktpartijen over bv. planning, voorwaarden, contractering	inzicht wanneer het buitengebied voorzien kan worden van breedband en wat de randvoorwaarden hiervoor zijn
besluitvormingstraject gemeenten	ondersteuning verrichten aan gemeenten bij bestuurlijk besluitvormingsproces richting tekenen convenant	gemeente is akkoord met afspraken marktpartij
opstellen afspraken met marktpartij (convenant)	set van afspraken (al dan niet in de vorm van een convenant) tussen gemeente en marktpartij over de aanleg van breedband	getekende overeenkomst
communiceren richting bewoners	bewoners worden geïnformeerd over de afspraken (convenant) die met de marktpartij zijn vastgelegd	nieuwsbrief en persbericht

Bijlage 2 Overzicht taken en verantwoordelijkheden

In onderstaand overzicht staat per fase aangegeven wie welke rol kan vervullen in het traject. Hierbij wordt uitgegaan van een actieve rol van het Programmabureau Utrecht-West.

FASE	ROL VAN DE GEMEENTE	ROL VAN UTRECHT-WEST
Oriëntatie		
Duiden van het vraagstuk	Participeren	initiërend en agenda zettend
Bepalen van de aanpak	participerend en besluitvormen	initiëren en uitvoering
Subsidieaanvraag	Participeren	Uitvoering
vaststellen betrokken ambtenaren	Beslissen	Coördineren
Communicatieboodschap na persbericht van 28 sept richting gemeenten	Opdrachtgever	Uitvoering
Overall communicatiestrategie O-gen en Utrecht-West samen met gemeenten	Opdrachtgever	Uitvoering
Verlagen aanlegdrempels		
Interne afstemming over aanlegdrempels	Opdrachtgever en participeren	initiëren en coördineren
Communicatieondersteuning bij besluitvormingsproces	Opdrachtgever	Uitvoering
Besluitvormingstraject gemeente	Uitvoering	Faciliteren
Marktconsultatie		
Oriënterende gesprekken met marktpartijen	Opdrachtgever	initiëren, coördineren en uitvoering
Interessepeiling		

FASE	ROL VAN DE GEMEENTE	ROL VAN UTRECHT-WEST
Oriënterende stappen met mensen in de regio, opinieleiders, bewonersverenigingen	Opdrachtgever en participeren	initiëren, coördineren en uitvoering
Communicatie over traject en interessepeiling	Opdrachtgever en participeren	initiëren, coördineren en uitvoering
Activeren netwerk van buurtambassadeurs	Opdrachtgever en afstemming	initiëren, coördineren en uitvoering
Breedbandloket	Opdrachtgever en afstemming	initiëren, coördineren en uitvoering
Uitvoering interessepeiling	Opdrachtgever en afstemming	initiëren, coördineren en uitvoering
Breedbandloket	Opdrachtgever en afstemming	initiëren, coördineren en uitvoering
opbouwen en verfijnen adressenbestand	Opdrachtgever	initiëren, coördineren en uitvoering
Afspraken met marktpartijen		
Afspraken met marktpartij	Opdrachtgever	Uitvoering
Besluitvormingstraject gemeenten	Opdrachtgever en participeren	initiëren, coördineren en uitvoering
Opstellen afspraken met marktpartij	Opdrachtgever en participeren	initiëren, coördineren en uitvoering
Communiceren richting bewoners	Opdrachtgever	initiëren, coördineren en uitvoering

Bijlage 3

Overzicht stand van zaken per gemeente oktober 2016

	GEMEENTE	FASE 1	FASE 2		FASE 3	OPMERKINGEN
		<i>Oriëntatie</i>	<i>Interessepeiling buitengebied</i>	<i>Aanlegdrempels</i>	<i>Opstellen convenant</i>	
1	De Ronde Venen	Gereed	C	C	Mee bezig	Zijn nu op niveau dat er mogelijk convenant gesloten kan worden met marktpartij
2	IJsselstein		A	A		
3	Leerdam		A	A		
4	Lopik		B	B		Loopt initiatief met Rekam. Niet voor alles in het witte vlekken gebied. Zeker niet aan de Lekdijk
5	Montfoort		A	B		Mogelijk wordt initiatief gestart door ondernemer samen met marktpartij voor zowel dorp, bedrijfsterreinen als buitengebied
6	Nieuwegein		A	A		
7	Oudewater		A	A		
8	Stichtse Vecht		B	B		In 2015 gestart vanuit programma economie, informatiebijeenkomsten geweest bij bedrijven, hier sloten ook bewoners bij aan. Ondernemers Heerenweg/Gagelweg, Scheendijk, bedrijventerrein Merwede (Breukelen): mogelijk eigen beherende coöperatie oprichten. Bewoners kunnen hier eventueel bij aansluiten.
9	Utrecht		A	A		
10	Vianen		A	A		
11	Woerden		A	A		Gemeente heeft aanleg Breedband bij vooral de dorpsplatformen neergelegd. Er lopen al een aantal burgerinitiatieven. In Zegveld lijkt dit concretere vormen te krijgen (straalverbinding)
12	Zederik		A	A		

Fase 1: oriëntatie

Fase 2: interessepeiling inclusief verlagen aanlegdrempels

Fase 3: opstellen convenants

Fase 4: start vraagbundeling (marktpartij aan zet)

A = gemeente nog niet mee aan de slag in buitengebied (witte gebieden)

B = gemeente gedeeltelijk aan de slag door burger- of ondernemersinitiatieven

C = gemeente uitgevoerd